

mellem Arbejdere og Arbejdsgivere ved en Række store og betydningsfulde industrielle Virksomheder, og at det stadig arbejder sig videre ud, saaledes at det er godt paa Veje til at blive det almindelige indenfor industrielle Virksomheder. Jeg tænker her paa Tillidsmandsinstitutionen. I en Række Overenskomster mellem Arbejdere og Arbejdsgivere findes en Bestemmelse om, at enhver Kategori af Arbejdere indenfor Virksomheden af deres Midte skal vælge en til at være deres Tillidsmand, han skal være deres Talsmand overfor Arbejdsgiveren eller Arbejdsgiverens Repræsentant. Her er altsaa etableret et virkeligt, overenskomstmæssigt Samarbejde mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, et Samarbejde, som er vokset op paa et naturligt Grundlag, idet det i Praksis har været til Stede i mange Virksomheder, før det blev overenskomstmæssigt anerkendt. Og det er et Samarbejde, som de Parter, der skal anvende det, har fundet det mest praktisk at gennemføre paa den Maade.

Det Spørgsmaal, der i denne Forbindelse kan trænge sig paa, er derfor: Vil denne Institution, Bedriftsraadene, som Ministeren foreslaar, paa mere virksomhedsfuld Maade end Tillidsmandsinstitutionen kunne bringe Arbejdere og Arbejdsgivere i Samarbejde med hinanden og derved fremme Produktionen? Jeg mener ikke, det vil blive Tilfældet. Samarbejdet mellem Tillidsmanden og Arbejdsgiveren er af ganske uformel Art; det System, Ministeren stiller op gennem Bedriftsraadene til Afløsning af Tillidsmandsinstitutionen, er derimod alt andet end enkelt og uformelt. De Møder, som hidtil har fundet Sted, og som fremdeles finder Sted mellem Parterne, naar enten Arbejdsgiveren vil høre Arbejdernes Mening om et eller andet Forhold vedrørende Virksomheden, eller naar Arbejderne ønsker at fremkalde Arbejdsgiverens Afgørelse af et eller andet Forhold, foreslaas nu erstattet med højtidelige Møder mindst en Gang hver Maaned, og til disse Møder skal Arbejdsgiveren indvarsles med mindst en Uges Varsel. I disse Møder skal deltage, ikke som nu alene Tillidsmanden og Arbejdsgiveren, men Arbejdsgiveren og hans befuldmægtigede paa den ene Side og indtil 7 Arbejdere paa den anden Side samt eventuelt tillige, hvor en af Parterne maatte ønske det, Repræsentanter for saavel Fagforeningen som Arbejdsgiverforeningen. Derved aabnes der jo Adgang for saavel Arbejdsgiverforeningen som Fagforeningerne

til at blande sig ind i et hvilket som helst Forhold i en Virksomhed.

Det er let at se, hvilken Fremgangsmaade der er den letteste og mest praktiske, og det er let at se, at naar en Arbejdsgiver f. Eks. skal have udført Overarbejde eller Natarbejde som Følge af uforudset Forøgelse af Arbejdsmængden eller staar overfor eventuelle Uoverensstemmelser med den enkelte Arbejder om Forstaaelsen af en Arbejdsoverenskomst — jeg henviser her til Lovforslagets § 7, Punkterne 3 og 10, der netop vedrører de Forhold, som jeg her har nævnt —, saa kan han ikke afvente et Maanedsmøde fastsat med 8 Dages Varsel; her maa selvsagt straks træffes Afgørelse, og der maa altsaa indkaldes til ekstraordinært Møde med ganske kort, ja, maaske med Timers Varsel, hvis der skal være Mulighed for en Ordning af Forholdet gennem Bedrift raadet. Men dette forudsætter, at der ikke er Gnidning til Stede mellem Arbejdsgiveren og Bedriftsraadet, thi i saa Fald kan der rejses Modstand imod Mødets Afholdelse med saa kort Varsel. Helt anderledes let lader saadanne Forhold sig ordne, naar Tillidsmanden for Arbejderne og Arbejdsgiveren paa ganske uformel Vis saaledes som det nu sker, kan mødes og træffe Forholdene og naa til Enighed om en Ordning.

De foreslaaede Bedriftsraad vil derfor ganske sikkert ikke — hvis de skulde blive gennemført — kunne erstatte Tillidsmandsinstitutionen; de kan ikke erstatte Tillidsmanden og hans uformelle Forhandler med Arbejdsgiveren, men de vil give Anledning ikke blot til mange og resultatløse Møder mellem Parterne, men ogsaa til en Bunke Skrivelser vedrørende forskellige Forhold.

Nu ser jeg meget vel, at der teoretisk set er en Mulighed for at undgaa disse Ulemper, hvis man benytter sig af de Ret, der gives i Lovforslagets § 12, og hvorefter der ved kollektive Overenskomster eller anden Aftale kan tillægges et i Virksomheden oprettet Tillidsmandssystem eller en anden Repræsentation for Virksomhedens Arbejdere Adgang til paa tilsvarende Maade, som Loven bestemmer, at beskæftige sig med de Forhold, som efter Loven henhører under Bedriftsraadet — med andre Ord, at man her lader Tillidsmanden træde i Stedet for Bedriftsraadet. I saa Fald kan Socialministeren paa Arbejdsgiverens Begæring og efter at have indhentet Erklæring fra vedkommende Bedriftsraad bestemme, at disse